

Lola Badia, catedràtica de Literatura Catalana a l'Autònoma

/ Barceló

Jordi de Sant Jordi, nen mimat de la cort

Fa tan sols unes setmanes que ha aparegut en el panorama bibliogràfic català «Les poesies de Jordi de Sant Jordi», un llibre que, abans de qualsevol altra caracterització, ompli un buit important en els estudis literaris dels nostres clàssics. Martí de Riquer i Lola Badia han tret a la llum un acurat treball d'investigació sobre l'obra del poeta i cavaller valencià del segle XV.

Josep Ramon LLUCH

Amb Lola Badia, catedràtica de Literatura Catalana a la Universitat Autònoma de Barcelona, hem mantingut una conversa perquè ens expliqui alguns aspectes del llibre, de la personalitat de Jordi de Sant Jordi i de l'època històrica en què va viure.

Aquesta edició és una revisió actualitzada d'una primera edició de les obres completes d'aquest autor, que va fer Martí de Riquer l'any 1955 i que va ser publicada a la Universitat de Granada; però aquest volum, fora del mercat, era ja introvable. Martí de Riquer ja n'havia fet

una primera edició l'any 1935, és a dir, que en ell era una constant dedicar-se a aquest personatge, però el nou projecte no es va posar definitivament en marxa fins que l'editor Eliseu Climent no li va donar l'empenya que calia, l'any 1980.

Hi ha la coincidència que Riquer va confiar-me a mi que l'ajudés a fer la feina, i com que ho vaig agafar amb una certa energia, vaig acabar realitzant pràcticament la tasca de revisar-ho totalment. Aquesta revisió va consistir a desmuntar i reconstruir l'edició de 1955 introduint-hi algunes ampliacions, però les parts que, malgrat els anys que havien pas-

sat, no es podien perfeccionar més, les vaig deixar com eren, és a dir, les vaig traduir, perquè l'edició aquella havia estat publicada en castellà.

Potser fóra interessant, abans de continuar parlant sobre el llibre, que ens explicasses qui fou aquest perso-

liaritat del poeta amb el monarca; Jordi de Sant Jordi era cambrer del rei. Aquests documents, però, no ens han aclarit tots els dubtes que nosaltres voldríem en molts casos, ja que treballem amb hipòtesis.

En el llibre dediques un apartat a

Tots dos procedeixen de la mateixa tradició poètica, però l'un, Jordi de Sant Jordi, practicava un arcaisme volgut perquè, en el moment en què va escriure, sembla que això era el que es portava i agradava; i, en canvi, l'altre va ser molt més personal, més original, més vigorós, però també molt més amarg i més difícil, entre altres coses, perquè, així com Jordi de Sant Jordi vivia en una cort i n'era el nen mimat, Ausiàs Marc vivia a València apartat de la cort, que aleshores residia a Nàpols, i estava una mica d'esquena a les coses que ell feia.

Lola Badia parla de Jordi Sant Jordi amb passió, potser perquè ha arribat a conèixer la seua poesia molt bé, després de quasi dos anys de revisar-ne apunts i documents, i d'haver assistit a reunions de treball periòdiques amb el seu mestre Martí de Riquer...

Riquer és una persona molt agradable i molt cordial. El vaig conèixer quan jo feia la carrera, a finals dels anys 60, i quan ell es va traslladar a la Universitat Autònoma de Barcelona, jo hi vaig anar també, perquè m'agradava estudiar amb ell. Quan el 1973 vaig acabar, durant tres anys vaig disposar d'una beca per a fer la meua tesi, i també feia classes a Girona. La meua relació amb Martí de Riquer es va fer més estreta amb la gestació del llibre, durant el curs 81-82. Jo treballava, prenia notes, etc., i ell corregia... era una feina que em divertia, i Riquer em donava molta seguretat en mi mateixa. Ell és molt patriarcal, molt agut i intuïtiu.

I després de les poesies de Jordi de Sant Jordi, ¿en què treballes?

No sé que en sortirà al capdavant, però estic ficada en cinquanta mil coses, entre les quals hi ha la meua participació en la comissió editora de les obres completes de Francesc Eiximenis, un prolífic escriptor gironí del segle XIV, que va viure molts anys a València. Treballo en diversos projectes editorials, als Quaderns Crema i a Empúries, intento de complir encàrrecs variats i, quan puc, preparo un volum de conjunt sobre els aspectes literaris de l'obra de Ramon Llull. A la Universitat faig les meves classes de literatura medieval per a grups d'alumnes tirant a quantiosos. I no t'ho explico tot, perquè seria massa llarg. Podríem dir que no m'avorreixo.

«No sé que en sortirà, però estic ficada en cinquanta mil coses»

/ Andreu Carpena

natge a qui has dedicat tantes hores d'estudi i de recerca.

Jordi de Sant Jordi era d'una família benestant valenciana —sabem per fonts diverses que era valenciana— molt vinculada a la figura del rei Alfons —fill de Ferran d'Antequera, de la família dels Trastàmara, primer rei castellà de la Corona d'Aragó—. Aquest rei Alfons, en els anys en què apareix documentat Jordi de Sant Jordi —entre 1416 i 1424— sembla que era un home molt jove, com el mateix poeta, i amb els seus cortesans vivia en un ambient molt propici a la poesia que es feia en català o, millor dir, en aquella mena de català i occità barrejat que els poetes d'aleshores feien servir.

El llibre porta uns extractes de documents que ens parlen de la fami-

l'estudi de les relacions de Jordi de Sant Jordi amb altres escriptors.

¿Quins foren aquests escriptors?

Jordi de Sant Jordi era cavaller i participà en l'expedició a Sardenya i Còrsega de 1420, al costat del Magnànim, i hi va coincidir amb alguns dels millors poetes catalans del segle XV, com ara Andreu Febrer, Lluís de Vilarrasa, el pare i els dos germans de Joanot Martorell, i Joan Metge, possiblement fill natural del gran prosista barceloní Bernat Metge. En l'expedició també va participar Ausiàs Marc. Ell i Jordi de Sant Jordi són els màxims poetes medievals en llengua catalana, i és interessant de destacar que van ser companys d'armes —fent un anacronisme podríem dir que varen fer la mili junts.